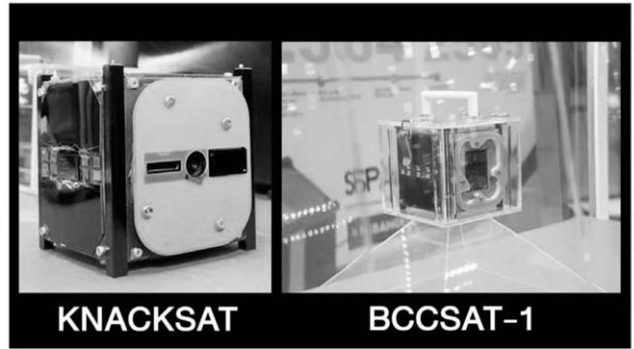

'ความฝัน'ที่ต้อง'ฟันฝ่า' มีสเตอร์ดาวเทียมคนแรกของไทย

สกู๊ปพิเศษ

ทุกคนล้วนมีความฝัน เล็กบ้างใหญ่บ้าง น้อยบ้างมากบ้าง แตกต่างกันไป

การทำตามความฝันของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน บางคนมุ่งมั่น ตั้งใจ ททุ่มเทจนทำให้ความฝันสำเร็จได้ดังที่ตั้งใจไว้ บางคนไปได้ครึ่งทาง บางคนก็ปล่อยให้ความฝันเป็นเพียงแค่ว่าความฝัน

วันนี้ขอนำเสนอเรื่องราวความฝันของคนคนหนึ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

จากความฝันในวัยเยาว์ สู่อารมณ์มุ่งมั่นเรียนรู้ จนสามารถสร้างดาวเทียมสัญชาติไทยดวงแรก ส่งไปอยู่ในอวกาศใน

ปี 2018 และยังเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสร้างดาวเทียมดวงที่สองฝีมือเด็กมัธยม และเขากำลังจะสร้างตำนานด้วยการสร้างยานอวกาศไปดวงจันทร์ในอีก 7 ปีข้างหน้า

ดร.พงศธร สายสุจริต หรือ อาจารย์ป้อม อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลและการบินอวกาศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และรักษาการผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีอวกาศนานาชาติ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจประเทศไทย (INSTED) เกิดและโตที่ จ.อุตรดิตถ์ ก่อนจะย้ายมาอยู่กับลุง ที่ศูนย์สังเคราะห์พิเศษ จ.ลพบุรี สาเหตุเพราะไม่สนใจเรียน วันๆ เอาแต่นั่งรื้อวิทยุ โทรทัศน์ จนต้องส่งตัวมาดัดนิสัยในค่ายทหาร และศึกษาต่อระดับมัธยมต้น ที่โรงเรียนพระนารายณ์ สมัยเพิ่งตัดแปลงแล้วไปเป็นห้องเรียน ต้องนั่งเรียนกับพื้นไม้กระดานมีเพียงหลังคาใบจากคุ้มแดดฝน

ภาพจำวัยเด็กที่เห็นจรวดทะยานขึ้นสู่ฟากฟ้า ทำให้เกิดความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง และจุดพีคที่สุดคือ วันที่ 18 ธันวาคม 2536 มีการถ่ายทอดสดการส่งดาวเทียมไทยคมดวงแรกของไทย จากฐานส่งประเทศฝรั่งเศส วินาทีนั้นเขากับตัวเองว่า “อยากสร้างดาวเทียม” และมันเป็นจุดเริ่มต้นที่เขาไม่เคยหยุดฝันอีกเลย เวลาใครถามว่าโตขึ้นอยากทำอะไร ก็จะตอบว่าอยากสร้างดาวเทียม ทุกคนหัวเราะและไล่เขาไปห้องวิทยุ ทีวี มีเพียง “ครูวิชัย” ครูสอนวิทยาศาสตร์เพียงคนเดียวเท่านั้นที่ให้ความสนใจและพูดว่ายุคนี้ต้องคิดแบบนี้

เมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ได้เข้าเรียนต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และไปสอบชิงทุนไปต่างประเทศ เขาติด 1 ใน 3 ของประเทศ โดยคะแนนมาเป็นที่ 1 ไปศึกษาต่อที่ญี่ปุ่น โดยเข้าเรียนภาษาญี่ปุ่นถึง 2 ปี ซึ่งในปี 1996 (2539) มีแค่

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 18 เมษายน 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14599

หน้า: 8(บน)

Col.Inch: 119.66 Ad Value: 107,694

PRValue (x3): 323,082

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: สกู๊ปพิเศษ: 'ความฝัน'ที่ต้อง'ฟันฝ่า'มีสเตอร์ดาวเทียมคนแรกของไทย

มหาวิทยาลัยเท่านั้นคือมหาวิทยาลัยโตเกียว กับสถาบันเทคโนโลยีแห่งโตเกียว (Tokyo Tech) ที่สอนการสร้างยานอวกาศ จึงตั้งเป้าว่าต้องเข้ามหาวิทยาลัยโตเกียวให้ได้ และต้องเข้าสาขาที่ยากที่สุดของคณะวิศวกรรมศาสตร์ คือ Aerospace Engineering (วิศวกรรมการบินอวกาศ) หลายครั้งที่ท้อก็คิดว่าไม่มีใครอ่านหนังสือจนตาย

จากนั้นก็ไปเรียนที่โรงเรียนสาธิตกักลูก โรงเรียนรัฐบาลอันดับ 1 ของญี่ปุ่น ถ้าไม่ได้คะแนนระดับท็อป ก็จะไม่สามารถเข้ามหาวิทยาลัยโตเกียวได้ การสอบต้องใช้ภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด พอถึงวันสอบในห้องมี 35 คน เราได้ที่ 32 ตอนนั้นคิดว่า ถ้าเป็นแบบนี้ต่อไป คงไม่สามารถเข้าเรียนที่อยากจะได้แน่นอน ยิ่งในสาขาที่ยากที่สุดของวิศวกรรมศาสตร์ ที่มีคนแข่งขันกันถึง 3,000 คน และ 50 คนแรกที่คะแนนสูงสุดจะสามารถเข้าเรียนสาขา Aerospace Engineering ได้ จากนั้นก็ต้องแข่งกันอีก มี 5 คนเท่านั้นที่จะเข้าเรียนในห้องแล็บที่ทำยานอวกาศได้ จึงต้องอ่านหนังสืออย่างหนัก

“คนญี่ปุ่นอ่าน 1 รอบ เราต้องอ่าน 10 รอบ จำได้ทุกหน้า ทุกตัวอักษร บอกกับตัวเองว่า ถ้าทำคะแนนไม่ดีชนะคนญี่ปุ่นไม่ได้ จะเผาตำราทิ้ง แล้วจะไม่เรียนอีกต่อไป” ปรากฏว่าได้คะแนนเป็นที่ 1 ของชั้นในวิชานั้น และเพื่อเป็นการเตือนใจ ที่โต๊ะเรียนหนังสือจึง ติดคำพูดที่ตัวเองเขียนไว้ว่า “ผมจะเรียนสร้างดาวเทียมให้เป็น ไม่งั้นผมจะไม่กลับประเทศไทย และถ้าผมกลับประเทศไทยไปแล้ว ผมจะสร้างดาวเทียมของประเทศไทยให้ได้”

ในที่สุดก็ได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยโตเกียวในสาขาวิชา Aerospace Engineering และเป็นคนไทยคนแรกที่ได้เรียนในห้องแล็บที่สร้างยานอวกาศเป็นผลสำเร็จ ห้องแล็บนี้เปิดสอนมาร้อยกว่าปีแล้ว

สิ่งที่น่าสนใจของญี่ปุ่นอีกอย่างคือ การสืบทอดดีเอ็นเอของบรรพบุรุษ ห้องแล็บยานอวกาศ ก็ก่อตั้งโดยอาจารย์ทานาเบะ ที่สร้างงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างยานอวกาศราวๆ 60 ปีที่แล้ว ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์ป้อมชื่อ ชุกิชิ นากาซึกะ เป็นศิษย์เอกของอาจารย์ทานาเบะ เมื่ออาจารย์ทานาเบะเสียชีวิต อาจารย์นากาซึกะก็เป็นผู้สืบทอดต่อ จากนั้นก็จะสร้างผู้สืบทอดรุ่นต่อไป คนเก่ง 5 คนที่คัดมาจะถูกส่งไปทำงานในภาครัฐ ภาคเอกชน และเก็บไว้ข้างตัว หนึ่งในนั้นก็จะมียกที่สืบทอดดีเอ็นเอ ของท่านต่อไป

“ผมเข้าไปตอนช่วงที่แล็บกำลังสร้างดาวเทียมไมโครแซทดาวเทียม อาจารย์นากาซึกะ เลยส่งลูกศิษย์ไปอยู่ตามที่ตั้งๆ แต่ให้ผมไปอยู่ในโรงงานกับพวกคุณลุงที่ทำชิ้นส่วนดาวเทียมทุกคนเป็นมืออาชีพโดยธรรมชาติ หลับตาแล้วลูบก้อนโลหะรู้เลยว่าอันไหน แมกนีเซียม อันไหนอะลูมิเนียม พวกคุณลุง

จบอาชีพ เริ่มจากเป็นช่าง และใช้ประสบการณ์ทั้งชีวิตในการทำงาน ทำให้ผมได้เรียนรู้ว่า ไม่ว่าจะเทคโนโลยีอะไรก็ตาม จะล้ำสมัยแค่ไหน สุดท้ายมันจบด้วยมือคน”

อาจารย์นากาซึกะให้กลุ่มนักศึกษา ปริญญาตรี โท และเอก ช่วยกันสร้างดาวเทียมดวงเล็ก โดยให้พี่ปริญญาเอกออกแบบ สมัยนั้นยังไม่มีใครสร้างดาวเทียมเป็น พวกเขาเลยไปขอความรู้จากองค์การอวกาศประเทศญี่ปุ่น มีแต่คนหัวเราะเยาะแต่มีวิศวกรท่านหนึ่งชื่อ อาจารย์โนตะหนึ่งในเทพด้านดาวเทียมขนาดเล็กของญี่ปุ่น ท่านเปิดห้องแล็บเอาดาวเทียมของเราไปช่วยทดสอบ แรกๆ ก็ล้มเหลว พวกเรากคิดว่า ดาวเทียมดวงนี้อยู่ในอวกาศได้สักเดือนหนึ่งก็เก่งแล้ว (แต่วันนี้มันอยู่มา 18 ปี แล้วยังใช้ได้อยู่)

พอทำเสร็จ ก็มีปัญหาอีกว่าจะส่งออกไปนอกโลกได้อย่างไร เพราะยังไม่เคยมีดาวเทียมดวงไหนที่เล็กขนาดนี้ เอาไปฝากใครส่งเขาก็ไม่รับ อาจารย์นากาซึกะก็เลยเดินทางไปทั่วโลก ไปหาบริษัทจรวดเขาก็ไม่รับส่ง จนไปรัสเซีย ก็ไปเจอบริษัทหนึ่งรับส่งจรวด อาจารย์นากาซึกะก็อ้อนวอนว่า นี่เป็นดาวเทียมดวงแรกของโลกที่นักเรียนเป็นคนทำ เขาก็ยังไม่สนใจ อาจารย์นากาซึกะก็เลยบินกลับญี่ปุ่น กวักเงินตัวเองซื้อตัวเครื่องบินให้นักศึกษาซึ่งเป็นทีมงานไปรัสเซีย แล้วก็บอกกับซีอีโอของบริษัทจรวดนั้นว่า “ให้เจ้าหน้าที่พวกเขาเหล่านี้ไว้ อีกไม่กี่สัปดาห์ พวกเขาเหล่านี้คือผู้ที่กำหนดทิศทางกิจการอวกาศของประเทศญี่ปุ่น ช่วยเขาหน่อยได้ไหม” จนเจ้าของบริษัทยอม

และแล้ว 20 ปีต่อมา ดาวเทียมขนาดเล็กของญี่ปุ่นส่วนใหญ่ส่งจากรัสเซีย

หลังจากจบปริญญาเอก อาจารย์ป้อมได้กลับมาเป็นอาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลและการบินอวกาศ มจพ. และนำต้นแบบการบริหารคนมาใช้สอนนักเรียนจนได้ถูกศิษย์ที่มีดีเอ็นเอเดียวกันคือ ชื่อ เนาวรัตน์ วรรณ หรือ จี๊ด จบเทคนิคช่าง ที่วันนี้เขาสามารถสร้างดาวเทียมทั้งลูกได้

ทว่าการเริ่มต้นไม่ใช่เรื่องง่าย ทีมของอาจารย์ป้อมได้เอาดาวเทียมที่ประกอบเองไปขอทุน มีที่เดียวที่ให้โอกาสคือ กสทช. ผ่านไป 2 ปี ความฝันก็เป็นจริง เมื่อดาวเทียมดวงแรกของไทย ผลงานของ มจพ. ชื่อ KNACKSAT ได้ถูกส่งไปโคจรในอวกาศแล้วเมื่อปี 2018 แต่ไม่สมบูรณ์ 100 เปอร์เซ็นต์ จากนั้นอีก 1 ปี โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนมาขอให้ทีม มจพ. สอนเขาทำดาวเทียม เราก็เลยเอาปัญหาที่เราเจอไปสอนที่นั่น น้องๆ ที่เรียนก็เป็นเด็ก ม.4-6 น้องบอกว่าจะไม่ต้องห่วงนะ เดี่ยวน้องจะแก้มือให้พี่เอง

ในที่สุด เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2564 ดาวเทียม BCC-SAT ของน้องๆ กรุงเทพคริสเตียน ก็ถูกปล่อยเข้าสู่

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 900,000
Ad Rate: 900

Section: First Section/-

วันที่: อาทิตย์ 18 เมษายน 2564

ปีที่: 42

ฉบับที่: 14599

หน้า: 8(บน)

Col.Inch: 119.66 Ad Value: 107,694

PRValue (x3): 323,082

คลิป: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: สก๊อปพิเศษ: 'ความฝัน'ที่ต้อง'ฝันฝ่า'มิสเตอร์ดาวเทียมคนแรกของไทย

วงโคจร และมันทำงานได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ตอนนี้นักดาวเทียมทุกคน นักวิทยุสมัครเล่นทั่วโลกสามารถรับสัญญาณได้ อีกไม่นานเราคงได้ภาพถ่ายจากอวกาศจากดาวเทียมดวงนี้เป็นรูปแรก

“ถ้าเราไม่มีความล้มเหลวอันเกิดจาก KNACKSAT ในวันนั้น จะไม่มี BCC-SAT ในวันนี้ แล้วผมก็กลับไปบอกกับทุกคนว่า ผมขอขอบคุณ กสทช. มาก ที่ให้ทุนเรา เพราะมันจะไม่มีปัญหานี้อีก หลายคนมองแค่ความสำเร็จที่อยู่เบื้องหน้า แต่หารู้ไม่ว่าเบื้องหลังมันเจ็บปวดแค่ไหน ผมคิดเสมอถึงความล้มเหลวมาหลายครั้งยิ่งเข้าใจความสำเร็จมากเท่านั้น”

เมื่อถามว่า ความฝันสูงสุดของชีวิตนี้คืออะไร อาจารย์ป้อมบอกว่า ตอนนี้อยู่ยังไม่ได้ เนื่องจากตัวเองจะฝันที่ละเฟสตอนนี้เป้าหมายคือ อยากจะสร้างยานอวกาศไปดวงจันทร์ให้ได้ หากไม่มีอุปสรรคระหว่างทาง ภายใน 7 ปี ยานอวกาศสัญชาติไทยที่จะไปดวงจันทร์เกิดได้แน่

นี่คือหนึ่งในตัวอย่างของผู้ที่มีความฝัน และมุ่งมั่นทำตามความฝันของตัวเองอย่างไม่ลดละ